Accountantsverslag

Gemeente Hillegom

Boekjaar 2020

© Baker Tilly

Aan de gemeenteraad van
de gemeente Hillegom

ONDERWERP:
Accountantsverslag 2020

KENMERK:
Concept versie d.d. 11-06-2021

Geachte college en raad,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat is opgesteld in het kader van de opdracht om de jaarrekening 2020 van de gemeente Hillegom te controleren. Dit accountantsverslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening van gemeente Hillegom.

In dit verslag lichten wij toe welke overwegingen plaats hebben gevonden bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de werkzaamheden die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening.

Wij zijn voornemens om bij de jaarrekening over boekjaar 2020 een goedkeurende controleverklaring te verstrekken ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. De bevindingen in dit verslag doen dan ook geen afbreuk aan ons oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

De opgestelde programmarekening legt ons inziens op een duidelijke manier verantwoording af over de ontwikkelingen in het boekjaar. Vanwege de Corona-maatregelen hebben wij afgelopen jaar de controles en werkzaamheden volledig digitaal uitgevoerd. Hierdoor gingen afstemmingen over bevindingen en het proces anders dan gebruikelijk. Wij danken de medewerkers voor de samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van ons accountantsverslag.

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Ondertekening in de definitieve versie.

drs. S. Turenhout RA
Director Audit

Inhoudsopgave

Bestuurlijke samenvatting

Opdracht, scope en uitkomsten

Financiële positie

Belangrijkste bevindingen

Rechtmatigheid

Overige onderwerpen

Bijlagen

Bestuurlijke samenvatting

1. Bestuurlijke samenvatting

Financiële kengetallen en signaleringwaarden

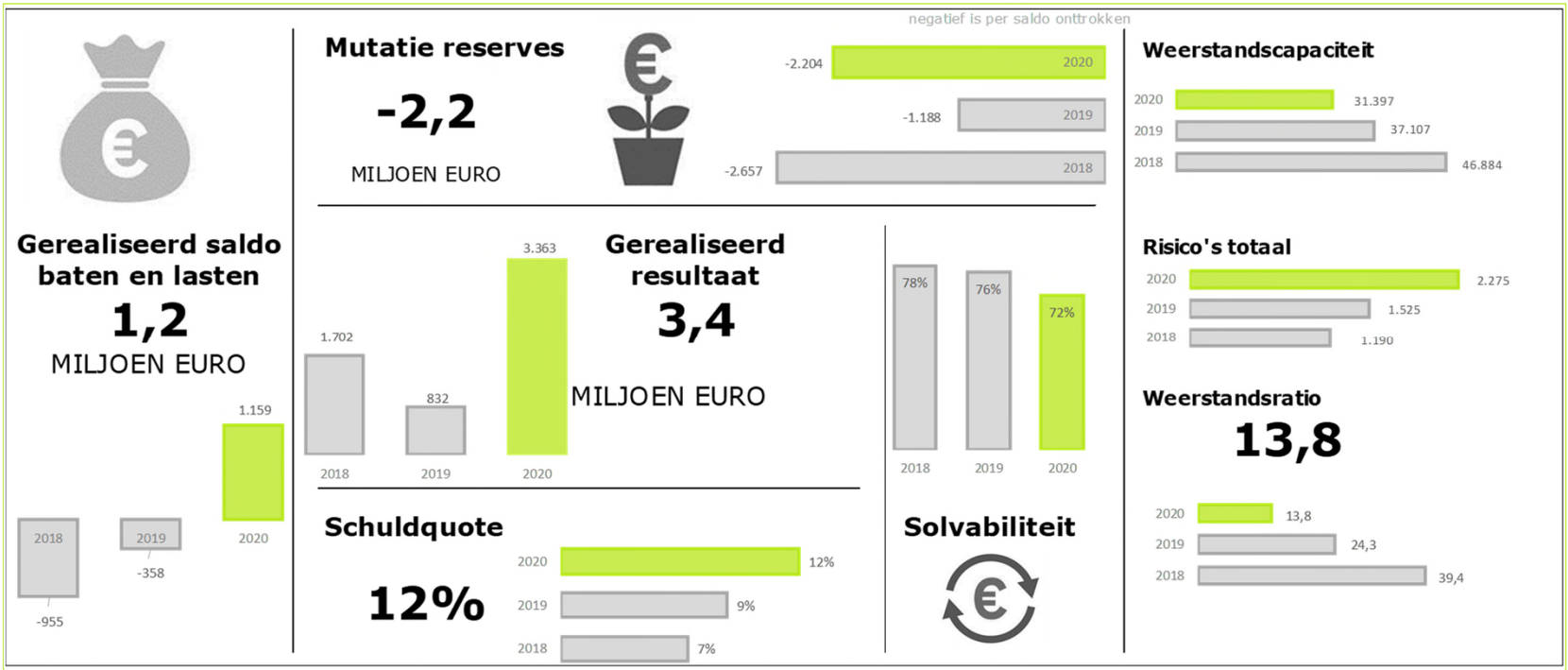

1. Bestuurlijke samenvatting

Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid te verstrekken bij de jaarrekening 2020 van de gemeente Hillegom.

De financiële positie van de gemeente is positief. De kengetallen van de gemeente verhouden zich voordelig ten opzichte van de landelijke en regionale benchmarks. De ontwikkeling van de reserves laat daarentegen een neergaande trend zien.

De invloed van Covid-19 is zichtbaar in de hele jaarrekening. De indirecte invloed, zoals Tozo, subsidies, jeugdzorg, Wmo en de bedrijfsvoering van de gemeente, is te zien in de jaarstukken. De opgenomen toelichtingen in de jaarstukken geven een toereikend inzicht in de impact van Corona op de gemeente.

De begrotingsoverschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en zijn goed toegelicht.

Inzake de kosten Jeugdwet, Tozo en de Wmo nieuwe taken steunt de gemeente op verantwoordingen van enerzijds TWO Holland Rijnland en anderzijds ISD Bollenstreek. De verantwoording van beide verbonden partijen zijn voorzien van een goedkeurende controleverklaring.

Wij hebben ten aanzien van de financiële rechtmatigheidscontrole geconstateerd dat er onrechtmatigheden voor een bedrag van € 45.000 aanwezig zijn als gevolg van een kredietoverschrijding van de beschoeiingen. Er zijn geen andere rechtmatigheidsafwijkingen geconstateerd.

Wij hebben geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage geconstateerd.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2020 in overeenstemming zijn met de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en dat de jaarrekening 2020 van de gemeente Hillegom voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Opdracht Scope en uitkomsten

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle
De jaarstukken van uw gemeente bestaan uit:
- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen)
- De jaarrekening
- Bijlagen

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 1 april 2021 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2020. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Overzicht toleranties
De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 600 duizend. Deze materialiteit sluit aan op het door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol.

	Grondslag	Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 600.000
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 1.800.000
Rapporteringstolerantie	5% van de goedkeuringstolerantie	€ 30.000

Verslaggevingsrichtlijnen
Wij hebben de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving beoordeeld. Uw gemeente heeft gedurende 2020 geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen. Wij concluderen dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen aanvaardbaar zijn en dat de toepassing daarvan, samen met de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, een getrouw beeld geeft van de financiële positie van de gemeente.

Managementinzicht en schattingen
Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Controleverklaring
Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring te verstrekken bij de jaarrekening 2020 van de gemeente Hillegom.

Managementinzicht en schattingen
Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

Jaarverslag en overige gegevens
Wij hebben het jaarverslag en de overige in het financieel verslag opgenomen informatie gelezen en op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze informatie materiële afwijkingen bevat. Hierbij hebben wij geen materiële afwijkingen geconstateerd. Tevens bevestigen wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Grondslagen
De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen, beoordeling van de grondslagen van de financiële verslaggeving en van belangrijke schattingen die bij het opmaken van de jaarrekening zijn gehanteerd.

Wij hebben met het college de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen en de consistente toepassing daarvan besproken. In dit kader komen tevens zaken aan de orde die een significante invloed hebben op de kwaliteit van de jaarverslaggeving, zoals nieuwe of gewijzigde waarderingsgrondslagen, schattingen, beoordeling onzekerheden en bijzondere transacties.

Naar onze mening zijn de door het college gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. In het verslagjaar 2020 zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen.

2. Opdracht, scope en uitkomsten

Administratieve Organisatie en Interne Beheersing
In het kader van de controle van de jaarrekening 2020 hebben wij onder meer de Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (hierna te noemen: AO/IB) beoordeeld. Hierbij is tevens de geautomatiseerde gegevensverwerking betrokken, voor zover van belang voor de jaarrekeningcontrole. Tijdens de uitvoering hebben wij ons gericht op het onderzoeken, beoordelen en toetsen van de AO/IB.

De voor de jaarrekening relevante interne beheersingsmaatregelen zijn bij de werkorganisatie HLTsamen ingeregeld. De belangrijkste punten in de managementletter met betrekking tot de processen van HLTsamen zijn:

- Ontoereikende functiescheiding inkoopproces
- Onjuiste afgrenzing inkoopfacturen
- Ontbreken inkoop- en aanbestedingsbeleid
- Naleving nota verbonden partijen
- Diepgang en tijdigheid monitoring sociaal domein

De risico's die voortvloeien uit de geconstateerde bevindingen zijn in de controle tot een toereikend niveau teruggebracht door het uitvoeren van aanvullende detailcontroles. De bevindingen met betrekking tot de interne beheersing hebben om die reden geen nadere impact op ons oordeel over de jaarrekening van de gemeente.

Geautomatiseerde gegevensverwerking
Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

In onze managementletter hebben wij een aantal attentiepunten ten aanzien van de IT-omgeving opgenomen. U heeft aangegeven hieraan opvolging te willen geven.

Financiële positie

3. Financiële positie

3.1 Verloop van het eigen vermogen van uw gemeente

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2020 volgens de jaarrekening € 63,2 miljoen en heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

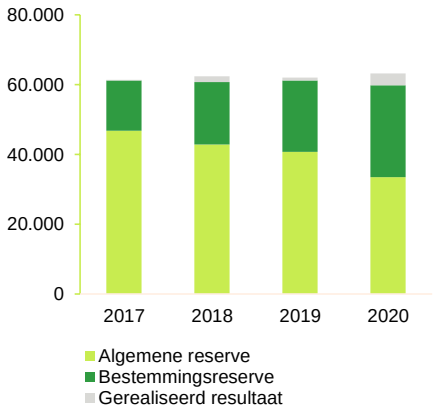

Van de totale reserves ter hoogte van € 63,2 miljoen is € 33,4 miljoen opgenomen als algemene reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van voorgaand jaar gedaald met € 7,3 miljoen. Per saldo is gedurende 2020 € 2,2 miljoen onttrokken aan de reserves. Deze onttrekking (ten gunste van het resultaat) vormt samen met het totaal saldo van baten en lasten (€ 1,2 miljoen voordelig) het gerealiseerde resultaat van € 3,4 miljoen.

3.2 Analyse van het resultaat

Het resultaat voor mutaties in de reserves laat een positief saldo zien. Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten bedraagt afgerond € 1,2 miljoen positief. Tussentijds is per saldo € 2,2 miljoen aan de reserves onttrokken waardoor het gerealiseerde resultaat afgerond € 3,4 miljoen positief is. Wij hebben vastgesteld dat aan de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves raadsbesluiten ten grondslag liggen.

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt vanaf pagina 160 in hoofdlijnen een verklaring gegeven voor de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. Als onderdeel van de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2020 wordt overzichtelijk aangegeven welke baten en lasten als incidenteel zijn aan te merken. Voor een nader gedetailleerd inzicht van de afwijkingen en de verklarende toelichting hierop verwijzen wij u naar de toelichtingen per programma, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in uw jaarrekening.

Wij constateren dat het resultaat per programma in belangrijke mate in lijn ligt met de gewijzigde begroting. De grootste verschillen bestaan uit:

- Hogere baten erfpachtcontracten (€ 0,5 miljoen);
- Hogere baten Algemene Uitkering en uitkering gemeentefonds (€ 0,5 miljoen);
- Winstneming Vossepolder (€ 0,7 miljoen).

3. Financiële positie

3.3 Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke en regionale benchmark.

Hieronder hebben wij de ontwikkelingen in uw kengetallen en een relatie naar de landelijke ontwikkelingen weergegeven. Hieruit blijkt dat de kengetallen van de gemeente over het algemeen voordelig zijn ten opzichte van de landelijke en regionale benchmarks.

3.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Als gevolg van de daling in de algemene reserve, is de weerstandscapaciteit toegenomen. Daarnaast zijn de risico's ook toegenomen, als gevolg hiervan is de ratio gedaald van 24 naar 14. Het (incidentele) weerstandsvermogen is daarmee nog steeds als uitstekend geclassificeerd.

De grootste door uw gemeente geïdentificeerde risico's zijn:

- Risico's in de bedrijfsvoering van verbonden partijen. Het risico dat verbonden partijen onvoldoende in staat zijn om haar opdrachten uit te voeren.
- Risico dat directe tegenpartijen stoppen met betalen waardoor leningen niet of deels terugbetaald worden.
- Risico als gevolg van corona-maatregelen. Waarbij een onzekerheid bestaat in de te ontvangen compensatie.
- Risico in de stijging van de vraag naar zorg en ondersteuning binnen de open-einde-regeling.

3.5 Ontwikkelingen begroting 2021-2024

Op basis van de begroting 2021 constateren wij een dalende trend in de financiële positie van de gemeente.

Kengetallen		Hillegom		Landelijk		Zuid-Holland		20.000 – 50.000 inw.	
		2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Netto schuldquote	👍	12%	9%	67%	56%	109%	75%	67%	55%
Netto schuldquote gecorrigeerd	👍	-3%	-9%	60%	49%	108%	67%	60%	48%
Solvabiliteit	👍	72%	77%	32%	34%	22%	33%	32%	34%
Grondexploitaties	👉	11%	7%	10%	12%	5%	17%	11%	13%
Belastingcapaciteit	👍	112%	106%	105%	103%	109%	107%	105%	103%
Structurele exploitatieruimte	👍	4%	2%	0%	0%	3,7%	0,9%	0%	0%

Voor 2021 wordt er een klein positief resultaat verwacht, echter voor de jaren 2022-2024 is de verwachting dat de gemeente op een negatief resultaat uit komt. De aanvullende bijdrage Jeugd van het Rijk en de herverdeling van de uitkering gemeentefonds zijn hier nog niet in meegenomen. Daarnaast nemen de reserves de komende jaren, met gemiddeld ongeveer € 2 miljoen per jaar, af. Op dit moment vormt dit nog geen directe bedreiging voor de financiële positie van de gemeente, aangezien er nog voldoende reserves aanwezig zijn. Desondanks is dit een aandachtspunt voor de gemeente bij toekomstige besluitvorming.

Belangrijkste bevindingen

4. Belangrijkste bevindingen

Covid-19

Impact Covid-19 voor de gemeente
De belangrijkste effecten van de Corona-crisis voor de gemeente zijn nader toegelicht in een afzonderlijke paragraaf.

De belangrijkste impact voor de gemeente en voor onze controle is hieronder benoemd:

- Lasten welke samenhangen met Corona
- Toelichting met betrekking tot corona in jaarverslag, grondslagen en jaarrekening
- Thuiswerken

Wij constateren dat de gemeente de impact van Corona toereikend in de programmarekening heeft toegelicht.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
Het kabinet heeft meerdere maatregelen getroffen om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (hierna: Tozo) is één van die maatregelen om specifiek zelfstandige ondernemers, waaronder ZZP'ers, financieel te ondersteunen. De uitvoering van de Tozo is decentraal door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bij de gemeente neergelegd. Op basis van de Tozo kunnen zelfstandigen een beroep doen op twee soorten voorzieningen: een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en een lening voor bedrijfskapitaal.

De Tozo is onder grote tijdsdruk door het Rijk opengesteld en door uw gemeente in samenwerking met ISD Bollenstreek met grote inspanning in uitvoering gebracht. Met name bij Tozo 1 is er gezien de grote tijdsdruk sprake geweest van beperktere controle-eisen op de aanvraag, dan dat dit geldt voor andere regelingen binnen de bestaande wetten, waaronder de Participatiewet.

De uitvoering van de Tozo is door gemeente Hillegom ondergebracht bij ISD Bollenstreek. Uw gemeente heeft in 2020 € 3,9 miljoen ontvangen in het kader van de Tozo. Er is in 2020 uiteindelijk een bedrag van € 2,3 miljoen verstrekt aan zelfstandigen via ISD Bollenstreek. Daarnaast is € 0,4 miljoen vanuit het Rijk vergoedt als uitvoeringskosten. Het resterende deel wordt terugbetaald aan het rijk.

4. Belangrijkste bevindingen

Waardering grondexploitaties

Algemeen

De waardering van de grondexploitaties is een significant risico in onze controleaanpak, vanwege de mate van schattingsonzekerheid. Wij hebben het proces rondom de totstandkoming van de waardering in opzet getoetst en aanvullend gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd. Wij achten de waardering aanvaardbaar en vinden de veronderstellingen redelijk. Hieronder hebben wij de ontwikkeling van uw grondexploitatie gedurende de afgelopen vier jaar weergegeven.

Grafiek ontwikkeling grondexploitaties (x € 1.000)

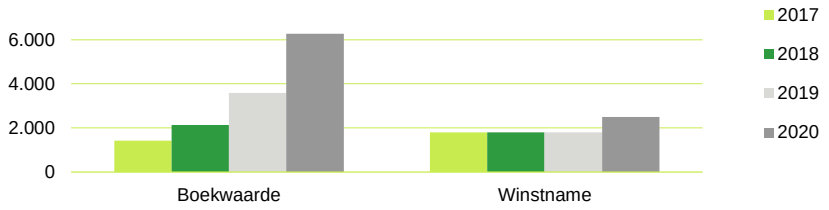

Ten opzichte van 31 december 2019 is de boekwaarde van de post grondexploitatie toegenomen met € 2,7 miljoen. De toename van de boekwaarde per 31 december 2020 is als volgt samen te vatten:

(x € 1.000)	2020	2019
Boekwaarde per 1 januari	3.580	2.126
Inbreng	-	215
Investeringen	1.988	1.390
Grondverkopen	-	-150
Tussentijdse winstname	690	-
Boekwaarde per 31 december	**6.258**	**3.580**

4. Belangrijkste bevindingen

Waardering grondexploitaties

Gehanteerde parameters

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van de gemaakte schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op waarin schattingen zijn opgenomen. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de door gemeente Hillegom gehanteerde uitgangspunten en parameters getoetst. De belangrijkste uitkomsten hiervan kunnen als volgt worden samengevat:

Parameter	2020	2019
Kostenstijging	🟢	🟢
Opbrengstenstijging	🔵	🔵
Rekenrente	🟢	🟢
Disconteringsvoet	🟢	🟢
Programmering	🟢	🟢
Verkoopprijzen	🟢	🟢
10-jaarstermijn	nvt	nvt

Legenda status:
🟢 = evenwichtig
🟡 = optimistisch
🔵 = voorzichtig
🔴 = controleverschil

Kostenstijging
De gehanteerde parameter voor de kostenstijging is 2% (2019: 2%) en ligt in lijn met de landelijke prijsindexcijfers. Op basis van de momenteel beschikbare informatie achten wij deze parameter evenwichtig. Gezien de prijsontwikkelingen in de markt is het van belang de ontwikkelingen hierin goed te monitoren.

Opbrengstenstijging
Het college rekent met een opbrengstenstijgingen van 0% (2019: 0%) voor woningen. De verwachte opbrengstenstijging wordt voor een deel veroorzaakt doordat het sluiten van koop-/realisatieovereenkomsten en lopende grondbiedingen. Op basis van de momenteel beschikbare informatie achten wij deze parameter voorzichtig. Gezien de ontwikkelingen in de markt achten wij het van belang dit goed te blijven volgen.

Rekenrente
Het college rekent binnen de huidige grondexploitaties zonder toekomstige rekenrente (2019: 0%). Vanaf 2021 kan de gemeente, op basis van haar leningportefeuille rente toerekenen aan de grondexploitaties.

Disconteringsvoet
De disconteringsvoet die moet worden gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is door de commissie BBV voor alle gemeenten gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor inflatie binnen de Eurozone (2%). Dit percentage is door de gemeente correct toegepast, waardoor wij deze parameter kwalificeren als evenwichtig.

Programmering
De programmering van de grondexploitaties wordt actief gemonitord door de gemeente Hillegom. De ingerekende programmering ligt in lijn met vorig jaar en is onder andere gebaseerd op interne en externe onderzoeken.

Verkoopprijzen
De verkoopprijzen voor zowel woningen zijn niet significant gewijzigd. Een belangrijk deel van de verkoopprijzen ligt reeds vast door overeenkomsten met ontwikkelaars. Verkopen met betrekking tot sociale woningbouw zijn onderbouw met het gemeentelijk grondbeleid zoals vastgelegd in de grondprijzenbrief.

4. Belangrijkste bevindingen

Waardering grondexploitaties

Ontwikkelingen per project
In de onderstaande toelichting zijn de belangrijkste ontwikkelingen in de grondexploitaties in 2020 nader toegelicht.

Waardering	***Toelichting grondexploitatie***
●	*Vossepolder* Voor de grondexploitatie Vossepolder heeft er in 2020 een actualisatie plaatsgevonden. Er zijn hierbij een aantal wijzigingen doorgevoerd, de belangrijkste wijzigingen bestaan uit hogere baten inzake grondbieding deelplan 6 en hogere lasten inzake de verwerving van de managewoning. De ontwikkelingen hebben een positieve impact op het verwachte resultaat uit de grondexploitatie. Door bovenstaande ontwikkelingen, heeft er in 2020 een winstneming naar rato van de voortgang plaatsgevonden van € 0,6 miljoen. De eindwaarde van het project is berekend op € 3,6 miljoen positief. Op basis van de ontvangen onderbouwingen en toelichting vinden wij de grondexploitatie Vossepolder toereikend onderbouwd.
●	*Woonzorgzone* De grondexploitatie Woonzorgzone is in 2020 herzien naar de situatie per 31-12-2020. In 2020 heeft er een grondruil plaatsgevonden. De verwachting is dat de gronden vanaf 2021-2022 worden verkocht. Op het project wordt een resultaat verwacht van € 0,6 miljoen. Doordat er in 2020 enkel kosten zijn gerealiseerd en tot heden nauwelijks opbrengsten zijn gerealiseerd, is er in 2020 nog geen sprake van tussentijdse winstname. Op basis van de ontvangen onderbouwingen en toelichtingen vinden wij de grondexploitatie Woonzorgzone toereikend onderbouwd.
●	*Hillegom Noord* Voor de grondexploitatie Hillegom Noord heeft er in 2020 een actualisatie plaatsgevonden. Hierbij zijn nagenoeg geen wijzigingen doorgevoerd. De verwachting is dat een groot deel van de baten en lasten in 2021-2022 worden gerealiseerd. In 2020 zijn er beperkte activiteiten verricht op de grondexploitatie. De berekende inschattingen voor baten en lasten op de grondexploitatie zijn toereikend onderbouwd. Op basis van de ontvangen onderbouwingen en toelichtingen vinden wij de grondexploitatie Woonzorgzone toereikend onderbouwd.

4. Belangrijkste bevindingen

Sociaal domein

Algemeen
De gemeente Hillegom voert diverse regelingen uit in het sociaal domein waarbij taken zijn ondergebracht bij derde partijen. Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de belangrijkste onderdelen en door wie deze werkzaamheden uitgevoerd worden:

Onderdeel	Uitvoerder	Wijze van uitbesteding	Bepaling last boekjaar
Jeugdwet	TWO Holland Rijnland	Mandatering	Afrekening op basis van werkelijke lasten
Wmo	ISD Bollenstreek	Delegeren	Afrekening op basis van werkelijke lasten
PGB's	ISD Bollenstreek	Delegeren	Afrekening op basis van werkelijke lasten

WMO en PGB
De WMO-verstrekkingen en de PGB's verlopen volledig via de ISD Bollenstreek.

De verantwoording van ISD Bollenstreek is op 12 mei 2021 ontvangen. Bij de jaarrekening is een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Er is geen sprake van geconstateerde onjuistheden of onzekerheden met impact op de jaarrekening van gemeente Hillegom.

Jeugdwet
In 2020 is de jeugdwet uitbesteed aan TWO Holland Rijnland. Zij voeren de inkopen en controleren de declaraties.

De verantwoording van TWO Holland Rijnland is voorzien van een goedkeurende controleverklaring. Naar aanleiding van de gepresenteerde cijfers resteert er een (voordelig) verschil van € 70 duizend in de eindafrekening. Daarnaast is er een onzekerheid in de verantwoording tussen van 1,92% van de lasten, de omvang hiervan is € 94 duizend. De geconstateerde fout en de onzekerheid hebben wij opgenomen in onze foutenevaluatie.

De onzekerheid in de verantwoording van de TWO Holland Rijnland vloeit voort uit diverse kleinere oorzaken zoals het ontbreken van controleverklaringen van zorgaanbieders, een finale afrekening met kleinere zorgaanbieders en de afwikkeling van nog te betalen posten in het boekjaar.

4. Belangrijkste bevindingen

Controlebevindingen

Inleiding
In deze paragraaf nemen wij de overige belangrijke bevindingen op. Wij constateren dat de gemeente (en HLTsamen) werk maakt om bevindingen op te lossen. Vanuit de eindejaarscontrole hebben wij een aantal bevindingen geconstateerd die een bijdrage kunnen leveren aan deze ontwikkeling. De beschreven bevindingen doen dan ook geen afbreuk aan ons oordeel.

Analyse voorzieningen
Er worden geen periodieke analyses verricht op de onderhoudsvoorzieningen ten aanzien van de toereikendheid van de voorziening. De verantwoorde onttrekkingen aan de voorzieningen in de jaarrekening sluiten veelal niet 1 op 1 aan op de oorspronkelijke meerjarenonderhoudsplannen. Tevens wordt ervoor de voorziening riolering geen relatie gelegd tussen het GRP en de begroting.

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden is geconstateerd dat er geen (zichtbare) analyse plaatsvindt van de gerealiseerde onderhoudslasten in vergelijking tot de begrote uitgaven in de meerjarenonderhoudsplannen. Op basis van onze controlewerkzaamheden hebben wij geconstateerd dat de verantwoorde uitgaven in het boekjaar ook in het plan zijn begroot. Op basis hiervan zijn de onttrekkingen geaccepteerd. Hierbij is wel geconstateerd dat het jaar van realisatie afwijkt van het jaar waarin de uitgaven begroot zijn. Dit zou impact kunnen hebben op de toereikendheid van de voorziening.

Bij voorziening riolering constateren wij dat de voorziening aanzienlijk groter is dan de voorziening zou moeten zijn op basis van het GRP. Op basis van de notitie BBV dient er een relatie te zijn tussen het GRP en de omvang van de voorziening, waarbij inzicht moet worden geboden in het onderscheid onderhoud c.q. spaarcomponent vervangingsinvestering.

Wij adviseren om jaarlijks analyses uit te voeren op de gerealiseerde onderhoudswerkzaamheden ten opzichte van de begrote onderhoudswerkzaamheden, waarbij de toereikendheid van de voorziening in ogenschouw moet worden genomen. Daarnaast adviseren wij om een duidelijke relatie tussen het GRP en de jaarrekening te leggen, waarbij onderscheid kan worden gemaakt in het onderhoud c.q. spaarcomponent vervangingsinvestering.

Het financieel toetsingskader ontbreekt
Jaarlijks wordt er voor gemeente Hillegom een normenkader vastgesteld door de Gemeenteraad. Er wordt echter geen (financieel) toetsingskader opgesteld en vastgesteld. In het toetsingskader wordt de operationalisering van het normenkader vastgelegd door per wet/regeling/verordening vast te leggen welke artikelen relevant zijn voor toetsing.

Als gevolg van het ontbreken ontstaat het risico dat de interne beheersing van onrechtmatigheden niet toereikend

In het kader van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in 2021 is het voor gemeente Hillegom van belang om een toereikend toetsingskader en controleprogramma in te richten zodat er een aansluiting is tussen het normenkader, de hierin opgenomen toetspunten en de uitgevoerde controleplannen. Met het opstellen van het toetsingskader en de aansluiting naar de controlewerkzaamheden wordt het risico ondervangen dat bepalingen van financiële rechtmatigheden niet worden betrokken in de rechtmatigheidscontrole.

Wij adviseren om het toetsingskader op te stellen om zo de restrisico's omtrent rechtmatigheid inzichtelijk te maken.

4. Belangrijkste bevindingen

Controlebevindingen

Investeringskredieten
De investeringskredieten worden niet met voldoende diepgang periodiek geëvalueerd door de gemeente. Hierdoor kunnen overschrijdingen ontstaan op investeringskredieten. Daarnaast merken wij op, dat de aansluiting van de investeringskredieten veel werk kost voor de gemeente.

Bij de controle van de investeringskredieten hebben wij namelijk opgemerkt dat het voor de gemeente veel werk kost om mogelijke overschrijdingen van investeringskredieten te onderbouwen. Daarnaast hebben wij bij de controle een overschrijding geconstateerd van een investeringskrediet. Dit heeft ertoe geleid dat er een onrechtmatigheid is ontstaan die meeweegt in ons oordeel.

Daarnaast merken wij op dat er, door de wijziging in het toerekenen van uren aan investeringen, diverse (mogelijke) overschrijdingen ontstaan bij de investeringskredieten. Er is hiervoor echter geen nieuw krediet voor aangevraagd.

Wij constateren dat er in opzet een proces is om afwijkingen van investeringskredieten in kaart te brengen. De diepgang van de analyse is echter nog niet altijd toereikend. Wij adviseren om de analyse van de investeringskredieten met voldoende diepgang te verrichten, om zo tijdig mogelijke overschrijdingen te signaleren en hierop te anticiperen.

Inventariseren Kassaldo
Er worden geen periodieke inventarisaties verricht op het kassaldo van de kassen publieksservice. Hierdoor is er tevens geen sluitende controle te maken van het kassaldo.

Uit onze controle is gebleken dat het kassaldo niet is geïnventariseerd. Daarnaast hebben wij geconstateerdd dat het kassaldo in de administratie niet overeen kwam met het werkelijke kassaldo. Het verschil werd veroorzaakt doordat de kasafdrachten verkeerd geboekt werden. Wij hebben desondanks vast kunnen stellen dat alle kasontvangsten hebben geleid tot een kasafdracht, welke zijn ontvangen op de bank. Hiermee hebben wij geen aanleiding om te veronderstellen dat er mogelijk sprake kan zijn van diefstal van kasgeld.

Wij adviseren om periodiek het kassaldo te inventariseren. Daarnaast adviseren wij om periodiek een rondrekening te maken van de kasontvangsten, de kasafdrachten en de ontvangsten op de bank. Hiermee wordt voorkomen dat het kassaldo niet juist is.

Aansluiting subsidies
De aansluiting van alle door de gemeente verstrekte subsidies en het grootboek is niet gemakkelijk te genereren. Er is geen volledig subsidieregister.

Wij hebben begrepen dat de aansluiting niet eenvoudig te maken is, doordat subsidies op verschillende locaties in het grootboek worden geboekt. Daarnaast is er geen registratie van alle verstrekte subsidies, met daarbij de locatie van de subsidies in het grootboek.

Wij adviseren om een subsidieregister op te stellen, waarin de relatie met het grootboek is opgenomen. Op deze wijze heeft de gemeente in zicht welke verstrekte subsidies er zijn en waar deze zijn verwerkt in het grootboek.

4. Belangrijkste bevindingen

Controlebevindingen

Toezicht op verbonden partijen
Over het algemeen merken wij dat de gemeente actief toezicht houdt op verbonden partijen door middel van zitting in het bestuur en daarmee samenhangende ondersteuning door beleids- en financiële medewerkers. Ook heeft Hillegom een governanceteam ingezet. Daarnaast heeft de gemeente een nota verbonden partijen opgesteld, waarin duidelijke handvatten zijn opgenomen met betrekking tot het toezicht op verbonden partijen.

Desondanks zien wij nog wel verbetermogelijkheden met betrekking tot het toezicht op verbonden partijen. De verbetermogelijkheden zien met name toe op het naleven van de nota verbonden partijen en de monitoring van het sociaal domein.

Zo wordt er nog onvoldoende invulling gegeven aan de nota verbonden partijen. Een voorbeeld hiervan is het ontbreken van bepalingen van het governanceregime en het invullen van de governance checklist.

Wat betreft de monitoring van het sociaal domein, merken wij op dat de rapportages van zowel TWO Holland Rijnland als ISD Bollenstreek voornamelijk op hoofdlijnen zijn, waardoor een meer gedetailleerde analyse door de gemeente maar beperkt mogelijk is.

Proces subsidietoekenning en –vaststelling
De auditcommissie heeft ons specifiek gevraagd om het proces van subsidietoekenning en –vaststelling te beoordelen. Waarbij is gevraagd om de onderbouwingen die ten grondslag liggen aan de subsidieaanvragen toereikend zijn en de vaststellingen van subsidies op basis van toereikende informatie worden gedaan.

Wij hebben het proces rondom de subsidies in opzet en bestaan beoordeeld. In de managementletter van HLTsamen hebben wij hier tevens over gerapporteerd.

Daarnaast hebben wij een controle verricht op de toekenning en vaststelling van de subsidies. Wij hebben hierbij geen verleende subsidies geconstateerd waarbij er sprake was van een ontoereikende onderbouwing van de subsidieaanvraag. Daarnaast hebben wij ook geen subsidievaststellingen geconstateerd, welke op basis van ontoereikende informatie is gegeven.

Rechtmatigheid

5. Rechtmatigheid

Begrotings-rechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2020, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de raad.
Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2018 van de Commissie BBV.

In de kadernota is opgenomen dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma.

In de toelichting op de staat van baten en lasten is door het college een analyse van de overschrijdingen opgenomen. De overschrijdingen zijn toereikend toegelicht en passen binnen het bestaande beleid of worden gecompenseerd door hogere baten binnen het programma. Het college stelt uw gemeenteraad voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2020. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

5. Rechtmatigheid

Rechtmatigheid – Europese aanbesteding	**Europese aanbestedingsrichtlijnen** In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2020 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle op de rechtmatigheid van de inkopen blijkt dat er geen inkooptrajecten zijn welke ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed. In relatie tot de procedure van aanbestedingen constateren wij dat de gemeente bij het bepalen van de manier van aanbesteden in een aantal gevallen niet toereikend heeft beargumenteerd / gedocumenteerd waarom voor de betreffende aanbestedingsvorm is gekozen. Wij benadrukken het belang om de keuze voor de aanbesteding, voorafgaand aan de aanbesteding, toereikend te onderbouwen.
Rechtmatigheid - Kredieten	**Kredieten** Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de gemeenteraad geautoriseerde kredieten. Er is één overschrijding op investeringsniveau geconstateerd ten opzichte van de gevoteerde kredieten. De omvang van de overschrijding is € 45.000. Deze overschrijding is niet door de raad geaccordeerd, derhalve hebben we de onrechtmatigheid meegewogen in ons oordeel.

5. Rechtmatigheid

Rechtmatigheid – Overige

Niet financiële beheersingshandelingen
Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Misbruik en oneigenlijk gebruik
In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw gemeente heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Financiering
In 2020 heeft uw gemeente een langlopende lening afgesloten van € 12 miljoen tegen een rente van 0,55%.

Ten aanzien van de naleving van de renterisiconorm, het kasgeldlimiet en de naleving schatkistbankieren merken wij op dat de gemeente Hillegom zich aan de wettelijke normen heeft gehouden, zoals ook toereikend is toegelicht in de paragraaf financiering respectievelijk de jaarrekening.

Overige onderwerpen

6. Overige onderwerpen

Fraude en naleving wet- en regelgeving

het college is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

Bevestiging onafhankelijke positie
Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Kwaliteitsborging

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten;
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- In- en extern kwaliteitsonderzoek;
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten;
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel.

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2020 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2021 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	N.v.t.	N.v.t.	
C1	Regeling specifieke uitkering Reductie energiegebruik	N.v.t.	N.v.t.	
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019 – 2022 (OAB)	N.v.t.	N.v.t.	
E20	Regeling Stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	N.v.t.	N.v.t.	
F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	N.v.t.	N.v.t.	
G2	Gebundelde uitkering op grond van art 69 Participatiewet 2020	N.v.t.	N.v.t.	
G2A	Gebundelde uitkering op grond van art 69 Participatiewet 2019	N.v.t.	N.v.t.	
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 2020	N.v.t.	N.v.t.	
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 2019	N.v.t.	N.v.t.	
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	N.v.t.	N.v.t.	
H4	Regeling specifieke uitkering sport	N.v.t.	N.v.t.	
H8	Regeling sportakkoord	N.v.t.	N.v.t.	

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage B – Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het college en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het college besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het college moeten worden gecorrigeerd, echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het college om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid en onzekerheden zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van 1% respectievelijk 3% van de totale lasten. Positieve bedragen hebben een positief effect op het resultaat, een bedrag tussen haakjes heeft een negatief effect op het resultaat. Rechtmatigheidsfouten kunnen niet gesaldeerd worden.

Fouten

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Overschrijding investeringskrediet	-	45
Correctie TWO HR	70	70
Correctie TWO HR (correctie 2019) *	(80)	80
Factuur m.b.t. 2019 in 2020 verwerkt (correctie 2019) *	32	32
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen	22	227
Effect niet gecorrigeerde controleverschillen voorgaande jaarrekening	-	-
Totaal	22	227

Onzekerheden

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Prestatielevering jeugd	94	94
Prestatielevering WMO	-	-
Prestatielevering PGB	-	-
Totaal onzekerheden	94	94

**) Deze correctie is afkomstig vanuit de jaarrekeningcontrole 2019, maar heeft tevens impact op jaarrekening 2020, derhalve is deze correctie hierin meegenomen.*

Bijlage C – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering
Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2020 onderkend:
- schattingen en toelichtingen in de jaarrekening;
- waardering grondexploitaties;
- aanbestedingen;
- WNT-bijlage;

Samenwerking met interne accountantsdienst/andere accountants
Voor de jaarrekening van de gemeente Hillegom maken wij gebruik van diverse verbonden partijen/gemeenschappelijke regelingen en uitvoeringsorganisaties. De samenwerking met ISD Bollenstreek en TWO Holland Rijnland ten aanzien van het sociaal domein is van significant belang in het kader van de jaarrekeningcontrole. Wij hebben bij de accountants een review uitgevoerd op de uitgevoerde werkzaamheden.

Inschakeling van interne / externe deskundigen
Wij hebben in het kader van onze controle geen gebruik gemaakt van de werkzaamheden van interne en/of externe deskundigen.

Verbonden partijen
Ten aanzien van de verbonden partijen van gemeente Hillegom hebben wij vastgesteld dat:
- de (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen;
- geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude;
- geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Significante uitdagingen/moeilijkheden tijdens de controle
Er zijn geen significante uitdagingen/moeilijkheden geweest tijdens de controle.

Significante schattingsposten
De belangrijkste schattingsposten binnen de jaarrekening van gemeente Hillegom betreffen:
- waardering van uw materiële vaste activa;
- waardering van uw vorderingen (waaronder debiteuren);
- Waardering van uw grondexploitaties
- nauwkeurigheid en volledigheid van de voorzieningen.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van de gemeenteraad beoordelen wij deze door het college gemaakte schattingen. Op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden concluderen wij dat de gemaakte schattingen door het college aanvaardbaar zijn.

Bijlage D – Onafhankelijkheid

Bevestiging van het management
Wij hebben het college van burgemeester en wethouders ter confirmatie een schriftelijke bevestiging gevraagd en ontvangen aangaande haar verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving.

Wij zijn onafhankelijk van gemeente Hillegom
Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly. Deze Gedragscode geldt voor iedere medewerker van Baker Tilly en wordt natuurlijk steeds geactualiseerd;
- jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly en ondersteunende stafdiensten;
- cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten
- reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- roulatie van externe accountants op de opdracht.

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Contactgegevens

drs. Stefan Turenhout RA
Director Audit
s.turenhout@bakertilly.nl

Ruben Heemskerk Msc
Jr. manager audit
r.heemskerk@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:
Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Scheveningseweg 80-82
Postbus 85745
2517 KZ Den Haag
+31 70 358 90 00